

НАТУРА 2000 СТАНДАРТЕН ФОРМУЛЯР

ЗА СПЕЦИАЛНИ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ (СЗЗ)
ЗА ПРОЕКТО - ТЕРИТОРИИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩНОСТТА (ПТЗО)

И

ЗА СПЕЦИАЛНИ КОНСЕРВАЦИОННИ ЗОНИ (СКЗ)

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ОБЕКТА

1.1. ТИП	1.2. КОД НА ОБЕКТА	1.3. ДАТА НА ПОПЪЛВАНЕ	1.4. АКТУАЛИЗАЦИЯ
К	BG0001032	200609	200802

тип А - Защитена зона по Директива за птиците;
тип В - Защитена зона по Директива за хабитатите;
тип С - Защитена зона и по двете Директиви;
тип D - Защитена зона по Директива за птиците, която се допира до защитена зона по Директива за хабитатите;
тип Е - Защитена зона по Директива за хабитатите, която се допира до защитена зона по Директива за птиците;
тип F - Защитена зона по Директива за птиците, която съдържа защитена зона по Директива за хабитатите;
тип G - Защитена зона по Директива за хабитатите, която се съдържа в защитена зона по Директива за птиците;
тип H - Защитена зона по Директива за птиците, която се съдържа в защитена зона по Директива за хабитатите;
тип I - Защитена зона по Директива за хабитатите, която съдържа защитена зона по Директива за птиците;
тип J - Защитена зона по Директива за птиците, която припокрива защитена зона по Директива за хабитатите;
тип K - Защитена зона по Директива за хабитатите, която припокрива защитена зона по Директива за птиците;

1.5. ИМЕ НА ОБЕКТА

Родопи - Източни

1.6. ВРЪЗКА С ДРУГИ ОБЕКТИ ОТ НАТУРА 2000

КОД НА ОБЕКТА	ИМЕ НА ОБЕКТА	ТИП НА ОБЕКТ
BG0002012	Крумовица	J
BG0002013	Студен кладенец	J
BG0002014	Маджарово	J
BG0002019	Бяла река	H
BG0002071	Мост Арда	J
BG0002106	Язовир Ивайловград	J

1.7. РЕСПОНДЕНТИ

СДП БАЛКАНИ; office@balkani.org; Зелени Балкани: office@greenbalkans.org; Българска Фондация Биоразнообразие: bbf@biodiversity.bg; Природен фонд; Данните са ревизирани от екип на Българска академия на науките (<http://www.bas.bg>).

2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЕКТА

2.1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЦЕНТЪРА НА ОБЕКТА

ГЕОГРАФСКА ДЪЛЖИНА	ГЕОГРАФСКА ШИРИНА
Е 25 ° 30 ' 45 "	N 41 ° 30 ' 18 "

2.2. ПЛОЩ (дка)	2.3. ДЪЛЖИНА НА ОБЕКТА (км)
2,173,529.50	

2.4. НАДМОРСКА ВИСОЧИНА (м)		
МИНИМАЛНА	МАКСИМАЛНА	СРЕДНА
43	1415	677

2.5. АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН

КОД ПО NUTS	ИМЕ НА РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ/ ОБЛАСТ	% ПОКРИТИЕ
-------------	-----------------------------------	------------

BG05	Южен Централен	
BG056	Кърджали	49
BG05	Южен Централен	
BG053	Хасково	51
ОБЩО:		100

2.6. БИОГЕОГРАФСКИ РАЙОН

☐ АЛПИЙСКИ	☒ КОНТИНЕНТАЛЕН	☐ ЧЕРНОМОРСКИ
-----------------------------------	---	--------------------------------------

3. ЕКОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Описание на всички хабитати от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в обекта.
Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Пр. – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

% Покр. – процентно покритие на хабитате спрямо общата площ на обекта.

Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е “типичен”. Използвана е следната система за класифициране: А - отлична представителност, В - добра представителност, С - значима представителност, D - незначително наличие.

Отн. площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: А) $100 \geq p > 15\%$; В) $15 \geq p > 2\%$; С) $2 \geq p > 0$

Прир.ст – Степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия:

i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: А: отлично опазване; В: добро опазване; С: средно или слабо опазване.

Цялост. Оц. - Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране: А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност

3.1. ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	Пр.	ИМЕ	% Покр.	Предст.	Отн. площ	Прир. ст.	Цялост. оц.
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)	0.35	A	B	A	A
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculum fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	0.5	A	A	A	A
5130		Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	0.269	A	A	B	B
5210		Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.	3	A	A	B	B
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.0474	A	B	A	A

6210	*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	2	A	B	A	A
6220	*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea	3	A	B	A	A
6510		Низинни сенокосни ливади	0.023	A	C	A	A
6520		Планински сенокосни ливади	0.23	A	C	A	A
8210		Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	0.1	A	C	A	A
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.5	A	B	A	A
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii	1.2743	A	A	A	A
8310		Неблагоустроени пещери	0.01	A	C	A	A
9110		Букови гори от типа Luzulo-Fagetum	0.0356	B	C	B	B
9130		Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	1.067	A	C	B	B
9150		Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)	0.138	A	C	B	B
9170		Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum	2.357	A	B	B	B
9180	*	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове	0.0107	B	C	B	B
9270		Гръцки букови гори с Abies borisii-regis	0.005	A	B	A	A
9530	*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	0.0283	A	C	A	A

62A0		Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	8	A	A	A	A
62D0		Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	0.01	A	C	A	A
91AA	*	Източни гори от космат дъб	4.556	A	B	A	A
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	30.781	B	B	A	A
91W0		Мизийски букови гори	3.0519	A	B	B	A
91Z0		Мизийски гори от сребролистна липа	0.0509	A	C	B	B
92A0		Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba	0.003	A	C	B	B
92C0		Гори от Platanus orientalis	0.00633	A	B	B	B
92D0		Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)	0.023	A	A	A	A

3.2. ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

Описание на всички видове птици, отнасящи се до Чл. 4.1 и 4.2 от Директива 79/409/ЕЕС и на всички животински и растителни видове, изброени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Латинско Име – наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС. Българско име - съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

Местна попул. – популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграц. попул. – миграционна популация от:

Размн. – размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. – зимуващи видове, зползват обекта през зимата.

Премин. – преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (R) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. – размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: A) $100\% \geq p > 15\%$; B) $15\% \geq p > 2\%$; C) $2\% \geq p > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория – D) незначителна популация.

Опазв. – степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана “най-добра експертна преценка”: A) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); B) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); C) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. – степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: A) (почти) изолирана популация; B) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; C) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. – цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е “най-добра експертна преценка”, съгласно следната класификационна система: A) отлична стойност; B) добра стойност; C) значима стойност.

3.2.a. ПТИЦИ, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС

3.2.b. Редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Пр. I на Дир. 79/409/ЕЕС

3.2.c. БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.
1308	<i>Barbastella barbastellus</i> Широкоух прилеп	V				B	B	C	B
1352	<i>Canis lupus</i> Европейски вълк	51-52				B	A	C	A
1355	<i>Lutra lutra</i> Видра	81i				B	A	C	A
1310	<i>Miniopterus schreibersi</i> Дългокрил прилеп		R	R	P	C	B	C	C
2617	<i>Myomimus roachi</i> Мишевиден сънливец	V				B	B	B	B
1323	<i>Myotis bechsteini</i> Дългоух нощник	V	P	P	P	B	B	C	B
1307	<i>Myotis blythii</i> Остроух нощник	C				B	A	C	A
1316	<i>Myotis caraccinii</i> Дългопръст нощник	R	R	P	P	B	B	C	B
1321	<i>Myotis emarginatus</i> Трицветен нощник	V	R	P	1000-10000(I	B	B	C	B
1324	<i>Myotis myotis</i> Голям нощник		C	R	P	B	B	C	B
1306	<i>Rhinolophus blasii</i> Средиземноморски подковонос		R	V	P	B	B	C	B
1305	<i>Rhinolophus euryale</i> Южен подковонос		C	V	P	B	B	C	B
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> Голям подковонос		C	C	P	B	B	C	B
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i> Малък подковонос		C	C	P	B	B	C	B
1302	<i>Rhinolophus mehelyi</i> Подковонос на Мехели		V	P	P	B	B	C	B
1335	<i>Spermophilus citellus</i> Лалугер	R				C	B	C	A
1354	<i>Ursus arctos</i> Кафява мечка	1-2i				C	B	B	B
2635	<i>Vormela peregusna</i> Пъстър пор	R				B	A	C	A

3.2.d. ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.
1193	<i>Bombina variegata</i> Жълтокоремна бумка	C				B	A	C	A
1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i> Ивичест смок	R				B	A	B	A
1220	<i>Emys orbicularis</i> Обикновена блатна костенурка	C				B	A	C	A
1222	<i>Mauremys caspica</i> Южна блатна костенурка	C				A	A	B	A
1219	<i>Testudo graeca</i> Шипобедрена костенурка	C				B	A	C	A
1217	<i>Testudo hermanni</i> Шипоопашата костенурка	C				B	A	C	A
1171	<i>Triturus karelinii</i> Голям гребенест тритон	C				B	A	C	A

3.2.e. РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опав.	Изолир.	Цял.Оц.
1130	<i>Aspius aspius</i> Распер	V				C	B	A	A
1137	<i>Barbus plebejus</i> Маришка мряна	C				B	A	C	A
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i> Европейска горчивка	R				B	B	C	B
1146	<i>Sabanejewia aurata</i> Балкански щипок	V				C	A	C	A

3.2.f. БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опав.	Изолир.	Цял.Оц.
1093	<i>Austropotamobius torrentium</i> Ручеен рак	C				C	A	B	A
1032	<i>Unio crassus</i> Бисерна мида	R				B	A	C	A
4053	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i> Обикновен паракалоптенус	R				C	A	C	A
4045	<i>Coenagrion ornatum</i> Ценагрион	R				B	A	A	A
4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	C				A	A	A	A
1074	<i>Eriogaster catax</i> Торбогнезница	V				A	A	A	A
1065	<i>Euphydryas aurinia</i> Еуфидриас	C				B	A	A	A
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	R				B	A	B	A
1060	<i>Lycaena dispar</i> Лицена	V				C	A	B	A
1088	<i>Cerambyx cerdo</i> Обикновен сечко	R				B	A	C	A
1083	<i>Lucanus cervus</i> Бръмбар рогач	R				C	A	C	A
1089	<i>Morimus funereus</i> Буков сечко	R				B	A	C	A
1087	<i>Rosalia alpina</i> Алпийска розалия	R				B	A	C	A
4022	<i>Probatiscus subrugosus</i>	R				C	A	B	A

3.2.g. РАСТЕНИЯ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Популация	Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Попул.	Опав.	Изолир.	Цял.Оц.
2327	<i>Himantoglossum caprinum</i> Обикновена пърчовка	R	C	B	C	B

3.3 Други значими растителни и животински видове

Описание на всички други значими растителни и животински видове, когато те са свързани с природозащитата и управлението на обекта.

Такс.група – таксономичната група на съответния вид е отбелязана съгласно следната номенклатура:
В – птици; М – бозайници; А – земноводни; R – влечуги; F – риби; I – безгръбначни; P – растения.

Име – наименование на видовете.

Местна популация – посочени са данни за типичния максимален размер на популацията, числеността

Местна популация – посочени са данни за типичния максимален размер на популацията, числеността е описана съгласно обяснителните бележки в раздел 3.2.

Мотивация – посочена е мотивацията за включването на всеки вид, като са използвани следните категории: А) Национална Червена книга; В) ендемичен вид; С) международни конвенции (вкл. Бернската, Бонската и Конвенцията за биологичното разнообразие); D) други причини.

Такс.груп а	ИМЕ (на български)	Местна Популация	Мотивация
	ИМЕ (на латински)		
R	Късокрак гушер Ablepharus kitaibelii	R	C
P	Планински явор, жешиля Acer heldreichii	R	A
P	Венерин косъм Adiantum capillus-veneris	V	A
F	Уклея Alburnus alburnus	C	D
P	Игликова айважива Alkanna primuliflora	R	B
P	Стрибърнова айважива Alkanna sibirnyi	R	B
P	Синя айважива Alkanna tinctoria	R	D
P	Обикновен анакампис Anacamptis pyramidalis	C	A
P	Червена съсънка Anemone pavonina	C	D
F	Европейска речна змиорка Anguilla anguilla	P	A
P	Влакнесто подрумиче Anthemis rumelica	R	B
P	Плосколюспесто подрумиче Anthemis virescens	R	A
I	Южна лилава апатура Apatura metis	C	C
P	Пролетна кумарка Arbutus andrachne	V	A
P	Есенна кумарка Arbutus unedo	V	A
P	Вълча ябълка кръглолистна Aristolochia rotunda	R	A
P	Тракийски клин Astracantha thracica	V	A
P	Лудо биле Atropa bella-donna	R	A
I	Balkanodiscus frivaldskyanus	P	B
I	Balkanopetalum petrovi	P	B
P	Балкански ранилист Betonica haussknechtii	R	B
I	Brenthis hecate	C	D
A	Зелена крастава жаба Bufo viridis	C	C
P	Бунурум Bunium ferulaceum	V	A

P	<i>Островърха урока</i> Bupleurum apiculatum	R	B
P	<i>Жълта урока</i> Bupleurum flavum	R	A
I	<i>Bureschiana drenskii</i>	P	B
I	<i>Callimenus macrogaster</i>	R	A
P	<i>Тракийска овчарска торбичка</i> Capsella thracica	R	B
P	<i>Тракийски магареишки бодил</i> Carduus thracicus	C	A
P	<i>Дълголистен главопрашник</i> Cephalanthera damasonium	C	C
P	<i>Бял главопрашник</i> Cephalanthera damasonium	C	C
P	<i>Дремников главопрашник</i> Cephalanthera epipactoides	V	A
P	<i>Дълголистен главопрашник</i> Cephalanthera longifolia	C	C
P	<i>Червен главопрашник</i> Cephalanthera rubra	C	C
P	<i>Янкев зановец</i> Chamaecytisus jankae	R	B
F	<i>Беломорски скобар</i> Chondrostoma vardarense	C	B
R	<i>Смок-стрелец (Синурник)</i> Coluber caspius	C	C
R	<i>Тънък стрелец</i> Coluber najadum	R	C
P	<i>Боасиерова поветица</i> Convolvulus boissieri	V	A
R	<i>Медянка</i> Coronella austriaca	R	C
P	<i>Crucianella graeca</i>	R	B
P	<i>Crucianella latifolia</i>	R	A
P	<i>Dactylorhiza romana</i>	R	C
P	<i>Dalium velenovskyi</i>	R	B
I	<i>Duroniella laticornis</i>	R	A
I	<i>Duvalius petrovi</i>	R	B
R	<i>Смок мишкар</i> Elaphe longissima	R	C
P	<i>Широклистен дремник</i> Epipactis helleborine	R	C
P	<i>Дребнолистен дремник</i> Epipactis microphylla	R	C
P	<i>Eriolobus trilobata</i>	V	A
P	<i>Черноморска ведрица</i> Fritillaria pontica	C	B

P	Gagea chrysantha	V	D
P	Елвезиево кокиче Galanthus elwesii	R	A
P	Тракийско еньовче Galium mirum	R	B
P	Geranium macrostylum	V	A
F	Обиновена кротошка Gobio gobio	C	D
P	Gymnadenia conopsea	R	C
P	Родопски силивряк Haberlea rhodopensis	R	C
I	Hipparchia senthes	C	B
P	Hippocrepis unisiliquosa	R	A
P	Гребенест хипомаратрум Hippomarathrum cristatum	V	A
A	Дървесница Hyla arborea	C	C
P	Hypericum thasium	R	B
P	Остролистен джел Ilex aquifolium	V	A
P	Iris suaveolens	R	B
P	Хойфелов нежит Jovibarba heuffelii	R	B
R	Ивичест гуцер Lacerta trilineata	R	C
R	Зелен гуцер Lacerta viridis	C	C
P	Родопска горска майка Lathraea rhodopaea	R	B
P	Петоръбо орниче Legousia pentagonia	R	A
F	Речен кефал Leuciscus cephalus	C	D
P	Lilium rhodopeum	V	C
P	Недоразвит лимодорум Limodorum abortivum	R	A
P	Lotononis genistoides	V	A
P	Lupinus albus	R	A
P	Lupinus angustifolius	R	D
P	Lupinus graecus	R	D
I	Lycaena ottomanus	C	B
I	Maculinea arion	C	C

I	Melitaea trivia	C	D
P	Micromeria juliana	V	A
P	Muscari vandasii	C	B
R	Сива водна змия Natrix tessellata	C	C
P	Nigella orientalis	V	A
P	Nonnea atra	R	B
P	Oenanthe lachenalii	V	A
P	Хилядолистен воден морач Oenanthe millefolia	R	B
P	Дегенова еспарзета Onobrychis degenii	C	B
P	Тракийско омразниче Onosma thracica	R	B
P	Обикновена пчелица Ophrys apifera	R	A
P	Двурога пчелица Ophrys cornuta	C	C
P	Паяковидна пчелица Ophrys mammosa	R	C
P	Дървеницов салеп Orchis coriophora	R	C
P	Orchis elegans	R	C
P	Редкоцветен салеп Orchis laxiflora	R	A
P	Начленен салеп Orchis morio	C	C
P	Пеперудоцветен салеп Orchis papilionacea	C	A
P	Orchis pinetorum	R	C
P	Orchis provincialis	V	A
P	Пурпурен салеп Orchis purpurea	C	C
P	Маймунски салеп Orchis simia	C	C
P	Тризъбест салеп Orchis tridentata	C	C
I	Ottiorhynchus beroni	P	B
P	Pallenis spinosa	R	A
I	Paranocarodes chopardi	R	A
I	Parnassius mnemosyne	C	C
A	Сирийска чесновница Pelobates syriacus	V	C

F	<i>Речен костур</i> <i>Perca fluviatilis</i>	C	D
F	<i>Речен костур</i> <i>Perca fluviatilis</i>	C	D
F	<i>Лешанка</i> <i>Phoxinus phoxinus</i>	R	D
I	<i>Pieris ergane</i>	C	D
P	<i>Platanthera bifolia</i>	C	C
P	<i>Зеленоцветна платантера</i> <i>Platanthera chlorantha</i>	C	C
R	<i>Македонски гуцер</i> <i>Podarcis erhardii</i>	C	C
R	<i>Степен гуцер</i> <i>Podarcis muralis</i>	C	C
R	<i>Кримски гуцер</i> <i>Podarcis taurica</i>	C	C
P	<i>Polygala monspeliaca</i>	C	A
P	<i>Родопска телчарка</i> <i>Polygala rhodopaea</i>	R	B
I	<i>Pontia chloridice</i>	C	D
P	<i>Българско прозорче</i> <i>Potentilla regis-borisii</i>	C	B
I	<i>Pyrgus cinarae</i>	C	D
P	<i>Пърнар</i> <i>Quercus coccifera</i>	R	A
P	<i>Quercus thracica</i>	V	B
A	<i>Горска дългокрака жаба</i> <i>Rana dalmatina</i>	C	C
P	<i>Седефче</i> <i>Ruta graveolens</i>	V	A
F	<i>Бабушка</i> <i>Rutilus rutilus</i>	R	D
P	<i>Ксантийска върба</i> <i>Salix xanticola</i>	R	B
F	<i>Речна пъстърва</i> <i>Salmo trutta</i>	V	B
F	<i>Бяла риба</i> <i>Sander lucioperca</i>	C	D
P	<i>Странджанско сапунче</i> <i>Saponaria stranjensis</i>	R	B
P	<i>Влакнеста чубрица</i> <i>Satureja pilosa</i>	C	B
P	<i>Sempervivum ciliosum</i>	R	A
P	<i>Палешников серапиас</i> <i>Serapias vomeraceae</i>	R	A
P	<i>Silene cretica</i>	R	A
P	<i>Silene lydia</i>	R	A

F	Сом Silurus glanis	C	C
P	Smiranium rotundifolium	R	A
P	Spiranthes spiralis	V	A
P	Stachys leucoglossa	C	B
P	Stachys serbica	R	B
P	Stefanoffia daucoides	C	A
P	Обикновен тис Taxus baccata	V	A
P	Thumus bracteosus	V	B
I	Thymelicus acteon	C	D
P	Thymus atticus	C	B
P	Trachelium rumelianum	V	B
P	Дяволски орех, джулюн Trapa natans	V	C
I	Trichoniscus rhodopiense	P	B
P	Tulipa australis	R	D
P	Дребен лопен Verbascum humile	C	B
P	Юруков лопен Verbascum juruk	V	B
P	Verbascum rupestre	V	B
P	Родопски лопен Verbascum spathulisepalum	V	B
F	Маришки морунаш Vimba melanops	R	B
R	Пепелянка Vipera ammodytes	C	C
I	Zerynthia polyxena	R	C

4. ОПИСАНИЕ НА ОБЕКТА

4.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЕКТА	
Класове Земно покритие	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	15
Сухи тревни съобщества, степи	5
Широколистни листопадни гори	20
Смесени гори	5
Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	6
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	3

Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	18
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	10
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	16
Иглолистни гори	2
Общо Покритие	100

Последващият баланс на територията на обекта по начин на трайно ползване, вид на собствеността и вид на територията са направени съгласно Карта на Възстановената Собственост, по актуална информация към 06/2005, източник Министерство на Земеделието и Горите.

Баланс на Територията по Начин на Трайно Ползване

Баланс на Територията по Вид на Собствеността

Баланс по Вид на Територията

Други Характеристики на Обекта

Защитената зона обхваща по-голямата част от Източни Родопи. В североизточната част се намира рид Гората (704 мнмв) – плътно облесен с дъбови гори. На юг от него е долините на река Арда и долното течение на Крумовица, характеризиращи се с интересни скалисти и тревни местообитания. В югоизточната част на зоната се намират долините на Бяла и Луда река – едни от най-дивите в България, а по границата с Гърция се извисяват по-високите ридове Гюмюрджински снежник и Мъгленик (съответно 1463 и 1266 мнмв). По тях са запазени много стари дъбови и букови гори.

4.2. КАЧЕСТВО И ЗНАЧИМОСТ

Зоната съхранява непроменени от човешка дейност крайречни местообитания – 91E0 и в по-ниските части (под 100 мнмв) 92C0 и 92A0. Това е едно от малкото места където площта на 91E0 достига оценка В от националното покритие. Долините на Бяла и Луда река и ридовете по границата са почти без човешка намеса вследствие на това, че дълго време са били забранени гранични райони. Зоната е едно от малкото места в България, където има съхранени семенни дъбови гори и една от най-важните за опазване на местообитания 91M0, 91AA, 91G0. Това е и една от четирите зони в които се среща местообитание 9270, макар и на много малки площи в Гюмюрджински снежник. Местообитанието на червената хвойна 5210 също достига оценка А от националното покритие. По гръцката граница рядко се наблюдават скитащи мечки, като опазването им е важно от трансгранична гледна точка. Популацията на вида никога не е изчезвала в района, дори през 70те години, когато вълците в България са били почти изтребени със стрихнин. Ниските части до 200- 300 метра, в близост до долини с наличие на вода и през сухите месеци, са важни за опазването на *Elaphe sauromates* и *Mauremys caspica*. Това е най-важната зона за опазване на сухоземните костенурки в България. Уникална е с това, че и двата вида *Testudo* достигат оценка А от националните им популации.

4.3. УЯЗВИМОСТ

Зоната е застрашена от плановете за строеж на нови малки ВЕЦ, които разрушават крайречните местообитания, променят естествените хидрологични характеристики и вредят на ихтиофауната. Плановете за строителство на вятърни електроцентрали могат да нанесат значителни въздействия на тревни, скалисти и храстови местообитания. Зоната е застрашена от западане на екстензивната паша обусловила съществуването на полу-естествените сухи тревни и храстови местообитания и съответно най-добрите местообитания за видовете *Testudo* и *Spermophilus citellus*. Събирането на костенурки е сериозен проблем. Старите гори са застрашени от изсичане, като се посяга до малкото недокосвани досега от сечи гори. Голям проблем е засаждането на чужди горски видове. Разораването на земята преди засаждане на нови горски насаждения също е заплаха за биоразнообразието. Едновременно с това дъбовите гори са с издънков характер и са силно уязвими от деградация и изместване от други видове – необходимо е активно управление към постепенно естествено възобновяване на семенните гори.

4.4. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ОБЕКТА

4.5. ДОКУМЕНТАЦИЯ

5. ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУТ НА ОБЕКТА

5.1. ВРЪЗКА НА ОБЕКТА СЪС ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ на национално и международно ниво

Име	Категория	T	%
Вълчи дол	Резерват	+	0.35
Пещера Коджа кае	Природна забележителност	+	0.01
Находище на турска леска	Природна забележителност	+	0.02
Буреща	Природна забележителност	+	0.02
Находище на градински чай	Природна забележителност	+	0.04
Скални ниши - Меден камък	Природна забележителност	+	0.02
Калето	Природна забележителност	+	0.01
Душан	Природна забележителност	+	0.01
Къш кая	Природна забележителност	+	0.02
Находище на градински чай - Daima	Природна забележителност	+	0.03
Водопада	Природна забележителност	+	0.02
Вкаменената гора	Природна забележителност	+	0.02
Глухите камъни	Природна забележителност	+	0.03
Шаран купру	Природна забележителност	+	0.02
Находище на божур	Природна забележителност	+	0.01
Тракийски дъб	Природна забележителност	+	0.02
Кован кая	Природна забележителност	+	0.04
Меден камък	Природна забележителност	+	0.02
Находище на родопска горска майка	Природна забележителност	+	0.01
Боровец	Поддържан резерват	+	0.02
Ликана	Защитена местност	+	0.01
Черната скала	Защитена местност	+	0.40
Юмрук скала	Защитена местност	+	0.16
Патронка	Защитена местност	+	0.08
Рибино	Защитена местност	+	0.03
Меандрите на Бяла река	Защитена местност	+	0.71
Гюмюрджински снежник	Защитена местност	+	0.80
Хамбар дере	Защитена местност	+	0.03
Момина скала	Защитена местност	+	0.32
Средна Арда	Защитена местност	+	0.19
Големия сипей	Защитена местност	+	0.30
Гюргена	Защитена местност	+	0.03

Име - име на защитената територия. Категория - категория на защитената територия, съгласно ЗЗТ.

T (тип на припокриване): = пълно припокриване; + съдържа се изцяло в Натура 2000 зоната; - съдържа изцяло Натура 2000 зоната; * двете места (ЗТ и ЗЗ) частично се припокриват; / граничеци места

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната.

5.2. ВРЪЗКА НА ОБЕКТА С КОРИНЕ БИОТОПИ ОБЕКТИ

Код	Име	T	%
F00005200	Долината на река Арда	*	18.22
F00005300	Бяла река	+	13.92
F00013800	Вейката	+	0.75

Код - код на Корине място, Име - име на Корине място

T (тип на припокриване): = пълно припокриване; + съдържа се изцяло в Натура 2000 обекта; - съдържа изцяло Натура 2000 обекта; * двете места частично се припокриват; / граничещи места

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната

6. ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ДЕЙНОСТИ В И ОКОЛО ОБЕКТА

6.1. ОБЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ДЕЙНОСТИ И ЗАСЕГНАТ ДЯЛ ОТ ПЛОЩТА НА ОБЕКТА

В обекта:

Код	Име	Инт.	Възд.	%
141	Изоставяне на пасторални системи	A	-	15
160	Обща управление на горите	A	-	65
162	Изкуствено залесяване	A	-	65
163	Повторно засаждане	A	-	65
230	Лов	A	-	60
243	Залавяне с капани, отравяне, браконьерство	A	-	60
164	Горскостопански сечи	B	-	65
165	Отстраняване на подраст	B	-	65
166	Отстраняване на мъртви и загиващи дървета	B	-	65
167	Експлоатация без повторно засаждане	B	-	65
180	Изгаряне	B	-	35
241	Колекционерство (насекоми, влечуги, земноводни.....)	B	-	55
400	Урбанизирани райони, обитавани от човека области	B	-	5
410	Индустриални или комерсиални зони	B	-	2
421	Изхвърляне на битови отпадъци	B	-	5
423	Изхвърляне на инертни материали	B	-	5
623	Моторизирани превозни средства	B	-	1
701	Замърсяване на водите	B	-	5
101	Модифициране на култивационните практики	C	-	15
110	Използване на пестициди	C	-	10
120	Наторяване	C	-	10
240	Събиране / унищожаване на животни	C	-	55
250	Събиране / унищожаване на растения, общо	C	-	55
511	Електропроводи	C	-	2
709	Други форми на замърсяване	C	-	2
502	Пътища, автомобилни пътища	C	-	5
850	Изменения в хидрографските функции, общо	A	-	10
890	Други причинени от човека изменения в хидравличните условия	A	-	10
830	Канализация	A	-	10

Извън обекта:

6.2. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЕКТА

ВЕДОМСТВО, ОТГОВАРЯЩО ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБЕКТА

Защитената зона попада в границите и съответната компетенция на:

- Басейнова дирекция: Източно-беломорски район;
- РИОСВ: Хасково;
- Област: Кърджали, Смолян, Хасково;
- Община: Харманли, Любимец, Свиленград, Ивайловград, Маджарово, Стамболово, Златоград, Кърджали, Крумовград, Кирково, Момчилград;
- РУГ: Кърджали, Смолян;
- ДЛ/ДДС: Златоград, Ивайловград, Крумовград, Кърджали, Момчилград, Свиленград, Харманли, Хасково.

УПРАВЛЕНИЕ И ПЛАНОВЕ ЗА ОБЕКТА

Режими за опазване	Код на хабитата
Забрана за провеждане на санитарни сечи с интензивност под 5 % . При естествените гори е допустимо и нормално естествения отпад (мъртвата дървесина) да бъде до 5% от запаса. Ако мъртва дървесина в насаждението е до 5% от запаса не трябва да се предвижда и извежда санитарна сеч. А в случаите когато се провежда санитарна сеч - на 1 ха. трябва да се оставят по минимум 15 м3. мъртва и суха маса.	9530 91AA 9130 91Z0 9150
Забрана за внасяне на не-местни произходи и видове при воденето на краткосрочно-постепенни сечи със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.	9170 91Z0 91AA 9270 9130
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при издънкови насаждения с изключение на постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години. Разрешените сечи се допускат при предварително естествено възобновяване или със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.	91Z0 9130 9150 9170
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при високостъблени насаждения, с изключение на изборните и дългосрочно постепенните.	9130 9150 9530
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи с изключение на изборните при високостъблени насаждения.	9130 9170 9150
Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи.	9270

Забрана за водене на всички видове сечи.	92C0 92A0 91E0
Забрана за водене на голи сечи и краткосрочно-постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години.	91AA
Забрана за водене на действия свързани с промяна на хидрологичния режим.	92A0 92C0 91E0
Забрана за добив на листников фураж.	9150 9130 91Z0 9170
Забрана за кастрене.	91Z0
Забрана за ограждане, включително за бази за интензивно развъждане на дивеча.	9170 9130 9150
Забрана за паша на кози.	9270 91Z0 91AA

Забрана за паща.	9130 9170 9150
Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.	91E0 92C0 92A0 9270
Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива от социален или икономически характер или изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.	9170 9130 9150 9530 91M0
Задължително провеждане на отгледни сечи.	9170 9530 91Z0 9150 91AA
Запазването на ключови елементи на биоразнообразието – острови на старостта, дървета с храдуни, зони на спокойствие и т.н.	9150 9270 9170 91AA 9530
Увеличаване на турнуса на сеч с 20 години.	9130 9150 9170

Бележка: Режимите, които е необходимо да бъдат прилагани с цел дългосрочното запазване на благоприятния консервационен статус на хабитатите в никакъв случай не се ограничават до изброените тук. Изброените режими отразяват единствено нивото на познанието към момента на попълване на формуляра.

7. СНИМКИ

8. КАРТИ

Брой	Мащаб	Проекция	Бележки
1	100000	Universal Transverse Mercator 35N	Границите на близко разположените и/или припокриващи зоната други защитени зони не са изобразени на стандартната карта към документацията по чл. 8 от Закона за биологичното разнообразие. Границите на зоната са налични в цифров вид - ESRI Shape, DWG и DXF формати, проекционни координатни системи WGS 1984, UTM, зона35N и 1970 г., както и под формата на координатни регистри в проекция 1970 г. (http://www.natura2000bg.org)
2	100000	Universal Transverse Mercator 35N	Границите на близко разположените и/или припокриващи зоната други защитени зони не са изобразени на стандартната карта към документацията по чл. 8 от Закона за биологичното разнообразие. Границите на зоната са налични в цифров вид - ESRI Shape, DWG и DXF формати, проекционни координатни системи WGS 1984, UTM, зона35N и 1970 г., както и под формата на координатни регистри в проекция 1970 г. (http://www.natura2000bg.org)
3	100000	Universal Transverse Mercator 35N	Границите на близко разположените и/или припокриващи зоната други защитени зони не са изобразени на стандартната карта към документацията по чл. 8 от Закона за биологичното разнообразие. Границите на зоната са налични в цифров вид - ESRI Shape, DWG и DXF формати, проекционни координатни системи WGS 1984, UTM, зона35N и 1970 г., както и под формата на координатни регистри в проекция 1970 г. (http://www.natura2000bg.org)